

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA NR. 10
din 21.01.2008

Dosar nr: 707/2007

Petiția nr: 14740 din data de 08.11.2007

Petent: M. C

S O

Obiect: existența unei diferențe de tratament între categoria experților criminaliști și alte categorii profesionale în ceea ce privește accesarea în profesia de magistrat.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. M. C

S O , Regina Elisabeta,
nr. 53, sector 5, București

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Ministerul Justiției, str. Apollodor, nr. 17, București

I.3. Procedura de citare

Procedura de citare a fost îndeplinită la data de 11.12.2007, la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, potrivit prevederilor art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată. Părțile au fost absente, procedura de citare a fost legal îndeplinită.

II. Obiectul sesizării și susținerile părților

Petenții sunt experți criminaliști în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice din Ministerul Justiției și sesizează CNCD cu privire la omiterea experților criminaliști din categoria persoanelor – între care ofițerii de poliție și

grefierii cu studii superioare – care pot participa la examenul pentru posturile de magistrați ce vor fi scoase la concurs. Petenții arată că Institutul Național de Expertize Criminalistice funcționează în subordinea Ministerului Justiției, iar expertizele criminalistice se efectuează pentru organele de urmărire penală și instanțele de judecată, la cererea acestora. Experții criminaliști au studii superioare, juridice și/sau tehnice. Din numărul de 30 specialiști încadrați la Institut și laboratoarele județene, 15 sunt absolvenți ai Facultăților de Drept, dintre care 1 triplu licențiat 9 dublu licențiați; 2 dintre cei cu pregătire tehnică urmează cursurile facultății de drept, fiind în ultimii ani de studii.

Implicarea experților criminaliști în actul de justiție are loc atât în cauzele penale, cât și în cele de natură civilă, comercială și contencios. Ei sunt solicitați în soluționarea dosarelor privind fapte de corupție, crimă organizată, infracționalitate informatică etc. Dat fiind că singura rațiune de existență a expertizei criminalistice este aceea de a contribui la realizarea urmăririi penale și a procesului de judecată, legiuitorul a admis că activitatea acestora este una juridică. Considerarea activității de expert criminalist ca vechime în muncă juridică a produs deja efectele juridice în sensul luării în calcul a acestei vechimi la transferul unor experți în domenii de activitate cum sunt cele de judecător, consilier juridic, avocat.

Urmare citației, Ministerul Justiției a comunicat prin adresa nr. 139234/2007, înregistrată la CNCD cu nr. 19015/13.12.2007, Colegiului director că:

- Invocă excepția necompetenței materiale a CNCD, considerând că există instituții reglementate de Constituție ce au competență în a analiza discriminarea instituită prin dispoziții legale, și a excepției tardivității, arătând că potrivit art. 20 alin 1 „Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei”.
- Potrivit art 33 alin. 1 din Legea nr. 303/2004, republicată „Pot fi numiți în magistratură, pe bază de concurs, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 14 alin. (2), foștii judecători și procurori care și-au încetat activitatea din motive neimputabile, personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 87 alin. (1), avocații, notarii, asistenții judiciari, consilierii juridici, personalul de probațiune cu studii superioare juridice, ofițerii de poliție judiciară cu studii superioare juridice, grefierii cu studii superioare juridice, persoanele care au îndeplinit funcții de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi sau al Consiliului Legislativ, din Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române și Institutul Român pentru Drepturile Omului, cadrele didactice din învățământul juridic superior acreditat, precum și magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, cu o vechime în specialitate de cel puțin 5 ani”.
- Este de observat că ceea ce au în comun toate activitățile și funcțiile enumerate la art. 33 alin. 1 din Legea 303/2004 este îndeplinirea cumulativă a două cerințe, respectiv absolvirea unei facultăți de profil juridic și ocuparea unei funcții sau desfășurarea unei activități ale cărei competențe sunt în legătură directă cu studiile absolvite, funcția/activitatea desfășurate implicând în mod necesar utilizarea și valorificarea cunoștințelor juridice dobândite prin absolvirea studiilor de drept.

- Nicio dispoziție legală nu statuează cu privire la cerința unor studii juridice superioare drept condiție sine qua non pentru a ocupa funcția de expert criminalist în cadrul INEC.
- În ceea ce privește lipsa beneficiului unor drepturi salariale ori de altă natură recunoscute de lege magistraților ori personalului auxiliar de specialitate prin legea nr. 303/2004 și legea nr. 567/2004 este de observat că potrivit dispozițiilor art 13 alin. 1 și 2 din HG nr. 368/1998 „expertul criminalist este funcționar public”.

III. Motivele de fapt și de drept

În drept, conform art. 2 alin. 1 din O.G.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare “orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”, iar alin 2 prevede că „sunt discriminatorii prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), fata de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare”. Alin. (3) prevede că „orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale”.

O faptă poate fi calificată ca fiind faptă de discriminare dacă îndeplinește cumulativ mai multe condiții :

- Existența un tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile)
- Existența un criteriu de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: *rasa, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.*
- Tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;
- Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

Potrivit art. 20 alin 6 din OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, „*Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi ca faptele nu constituie discriminare. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de proba, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice*”.

Examinând conținutul petiției, actele de la dosar și legislația în vigoare, Colegiul Director reține că Ministerul Justiției a invocat două excepții, respectiv tardivitatea introducerii cererii și necompetența materială a CNCD. Colegiul Director respinge excepția tardivității plângerii, arătând că petentul face referire la prevederile OUG 100/2007, act normativ care este încă în vigoare și care produce efecte. Cu privire la excepția de necompetență materială a CNCD, Colegiul director apreciază că în temeiul art. 18 alin 1 și 2 din OG 137/2000 „Consiliul este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul sau de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.

Consiliul elaborează și aplica politici publice în materia nediscriminării. În acest sens, Consiliul va consulta autoritățile publice, organizațiile neguvernamentale, sindicatele și alte entități legale care urmăresc protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării”.

Pe fond, Colegiul director reține că pentru a dobândi calitatea de expert criminalist, o persoană trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) este cetățean roman și cunoaște limba română;
- b) are capacitate de exercițiu deplină;
- c) a absolvit studii superioare, dovedite cu diploma;
- d) a desfășurat o activitate de profil de cel puțin 4 ani și are studii de specialitate, dovedite cu diploma, în domeniul genului de expertiza criminalistica pentru care candidează;
- e) este apt din punct de vedere medical pentru îndeplinirea calității de expert;
- f) nu a suferit o condamnare definitivă pentru o infracțiune săvârșită în împrejurări legate de exercitarea profesiei sau alte infracțiuni săvârșite cu intenție, pentru care legea prevede o pedeapsă cu închisoarea de 5 ani sau mai mare;
- g) a fost declarat reușit la examenul organizat în acest scop.

Colegiul director mai reține prevederile art 33 din OUG 100/2007, potrivit cărora „Pot fi numiți în magistratură, pe bază de concurs, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 14 alin. (2), foștii judecători și procurori care și-au încetat activitatea din motive neimputabile, **personalul de specialitate juridică** prevăzut la art. 87 alin. (1), avocații, notarii, asistenții judiciari, consilierii juridici, personalul de probațiune cu **studii superioare juridice**, ofițerii de poliție judiciară **cu studii superioare juridice**, grefierii cu **studii superioare juridice**, persoanele care au îndeplinit **funcții de specialitate juridică** în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi sau al Consiliului Legislativ, din Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române și Institutul Român pentru Drepturile Omului, cadrele didactice din învățământul juridic superior acreditat, precum și magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și

Justiție, cu o vechime în specialitate de cel puțin 5 ani”. Colegiul a luat act de faptul că experții criminaliști au pregătire superioară juridică și/sau tehnică.

Numirea în magistratură pe bază de concurs, în condițiile art.33 alin.1 din Legea nr.303/2004 este o modalitate excepțională de admitere în magistratură. În acest caz, legiuitorul a conferit vocația participării la concurs mai multor categorii de persoane, apreciind că experiența juridică dobândită de-a lungul unei perioade de 5 ani, le conferă aptitudinea de a susține concursul de admitere în magistratură și respectiv, aptitudinea de a exercita profesia de judecător sau procuror. Instituția promovării la instanțele sau parchetele, imediat superioare, reglementată de art.44 alin.1 din Legea nr.303/2004, se adresează celor care își desfășoară activitatea ca judecător sau procuror și îndeplinesc criteriul vechimii corespunzătoare nivelului la care vor să promoveze.

Raportat la prevederile art.33 alin.1 constatăm că legiuitorul a apreciat că experiența juridică dobândită de-a lungul unei perioade de 5 ani, conferă persoanelor în cauză aptitudinea de a susține concursul de admitere în magistratură și respectiv, aptitudinea de a exercita profesia de judecător sau procuror. Aceste elemente determină întrunirea unor situații de analogie, ceea ce poate fi reținut ca raport de comparabilitate, având în vedere că în sensul îndeplinirii acestei condiții nu este necesară întrunirea unei identități absolute, ci a unei analogii care poate fi reținută sub aspectul situațiilor comparabile din împrejurările de fapt ale cauzelor deduse soluționării.

Având în vedere motivele expuse mai sus, precum și definiția discriminării astfel cum este reglementată prin articolul 2 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul Director constată întrunirea cumulativă a elementelor constitutive cuprinse în art.2 din O.G. 137/2000 și implicit existența unei situații de diferențiere din perspectiva principiului egalității și al nediscriminării. Colegiul director apreciază că se impune considerarea vechimii experților criminaliști cu studii superioare juridice ca vechime în muncă juridică, cu consecințele ce decurg din aceasta.

Colegiul Director raportat la acest aspect al obiectului petiției dedus soluționării, ia act că în virtutea art.61 alin.1 din Constituție, autoritatea legiuitoare, Parlamentul, are competența să modifice, să abroge ori să completeze prevederi legale, aceste atribuții aparținând în exclusivitate autorității legiuitoare. (vezi Decizia Curtii Constitutionale nr.137/2001, M.Of. nr.320/2001, CDH 2001, p.840, Decizia nr.43/2001, M.Of. nr.75/2001, CDH 2001, p.32; Decizia nr.137/2001, M..Of. nr.320/2001, CDH 2001, p.840)

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 19⁵ alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, **cu cinci voturi pentru și 1 împotriva (Dezideriu Gergely)** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Colegiul director respinge excepțiile tardivității introducerii petiției – având în vedere faptul că legea este încă în vigoare și produce efecte - și necompetenței, în temeiul art. 18 alin 1 și 2 din OG 137/2000.
2. Faptele prezentate sunt fapte de discriminare potrivit prevederilor art. 2 alin 1 , 3 și 4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată
3. Recomandă, în temeiul art 18 alin 1 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, Ministerului Justiției să depună toate diligențele pentru a înlătura elementele discriminatorii din textul legii și din aplicarea acesteia
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților

III. Modalitatea de plată a amenzii (dacă este cazul)

Nu este cazul

IV. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Potrivit art. 20 alin 9, hotărârea Colegiului director poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit legii. Potrivit art. 20 alin. 10, hotărârile emise potrivit prevederilor alin. (2) și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile constituie de drept titlu executoriu.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC - Membru

COMȘA CORINA NICOLETA – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

PIONIȚĂ GHEORGHE - Membru

PANFILE ANAMARIA– Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

C.N.C.D.
Vicepreședinte
CORINA COMȘA

Data redactării 06.03.2008